Experts

iNKLUSIF@UMPSA: Sinergi Teknologi dan Ekosistem Memperkasa Masyarakat Inklusif

Mon, 09/07/2026 - 16:57

Membina keupayaan, kemandirian dan kehidupan yang lebih bermakna

Apakah makna kemerdekaan jika seseorang masih berhadapan dengan halangan untuk belajar, bergerak, mengembangkan bakat atau menentukan masa depannya?

Sempena Bulan Kebangsaan, persoalan ini mengajak kita melihat kemerdekaan daripada sudut yang lebih dekat dengan kehidupan manusia. Kemerdekaan bukan sahaja tentang kebebasan sebuah negara menentukan haluannya, tetapi juga tentang peluang setiap warganya untuk membina kehidupan yang bermaruah dan bermakna.

Bagi komuniti orang kurang upaya (OKU), kemerdekaan yang bermakna ialah apabila mereka mempunyai peluang untuk belajar, bekerja, bersukan, berkarya, membuat pilihan dan menyumbang kepada masyarakat berdasarkan keupayaan masing-masing.

Inilah antara aspirasi yang ingin diperkukuh melalui iNKLUSIF@UMPSA iaitu sinergi teknologi dan ekosistem yang menghubungkan pendidikan, pembangunan bakat, keluarga, komuniti dan inovasi bagi memperkasa masyarakat yang lebih inklusif dan mandiri.

Usaha ini menerima suntikan penting apabila Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT) menyalurkan RM850,000 kepada UMPSA bagi Fasa 1 Pemerkasaan Pengoperasian Program Pemulihan Dalam Komuniti di Universiti Awam (PPDK@UA) Tahun 2026.

Namun, nilai sebenar peruntukan itu bukan sekadar pada jumlahnya.

Nilainya terletak pada kehidupan yang dapat diperkasakan melaluinya.

Apabila Peluang Membuka Jalan

Pengalaman UMPSA menunjukkan bahawa apabila peluang, akses dan sistem sokongan tersedia, seseorang boleh berkembang jauh melampaui keterbatasan yang sering dikaitkan dengan ketidakupayaan.

Ekosistem UMPSA telah menyaksikan mahasiswa OKU menamatkan pengajian sehingga ke peringkat Doktor Falsafah, berkembang sebagai pemimpin dan advokat, mendapat ruang representasi dalam kepimpinan mahasiswa serta mencipta pencapaian dalam pelbagai bidang.

Di luar kampus pula, peserta komuniti turut diberikan ruang untuk mengembangkan bakat, keyakinan dan potensi. Ada yang berjaya mewakili negeri dan meraih pencapaian dalam sukan di peringkat kebangsaan.

Namun, kejayaan sebenar bukan hanya pada ijazah, jawatan atau pingat.

Yang lebih penting ialah perubahan yang berlaku dalam diri seseorang iaitu daripada tidak yakin kepada berani mencuba, daripada bergantung kepada semakin berupaya, dan daripada penerima sokongan kepada individu yang mampu menyumbang.

Di sinilah prinsip inklusiviti perlu difahami dengan betul.

Inklusiviti bukan tentang menurunkan standard. Inklusiviti ialah mengurangkan halangan supaya setiap insan mempunyai peluang untuk mencapai potensi terbaiknya.

Daripada Individu kepada Keluarga dan Komuniti

Membina kemandirian tidak bermaksud seseorang perlu melakukan segala-galanya sendirian.

Di belakang seseorang individu sering terdapat keluarga yang menjadi sistem sokongan paling hampir. Di sekeliling keluarga pula terdapat komuniti, institusi pendidikan, agensi kerajaan, industri dan masyarakat yang boleh membantu mewujudkan persekitaran yang lebih menyokong.

Sebab itu, pendekatan iNKLUSIF@UMPSA tidak hanya melihat individu, tetapi keseluruhan ekosistem di sekelilingnya.

Program pembangunan keluarga, aktiviti kesihatan dan sukan inklusif, pembangunan bakat serta pelbagai aktiviti komuniti telah digunakan untuk membina keyakinan, kemahiran, kesejahteraan dan rasa kebersamaan.

Kepelbagaian kaum, budaya, keupayaan dan cara berkomunikasi dalam komuniti juga diraikan. Penggunaan bahasa isyarat dalam aktiviti dan kandungan komuniti, misalnya, membawa mesej bahawa komunikasi yang inklusif boleh membantu lebih ramai orang merasa dihargai dan menjadi sebahagian daripada masyarakat.

Inklusiviti bukan sekadar memastikan seseorang boleh memasuki sesuatu ruang. Inklusiviti yang sebenar memastikan seseorang merasakan bahawa dirinya adalah sebahagian daripada ruang tersebut.

Kerana itu, pembangunan yang mampan memerlukan individu yang berupaya, keluarga yang berdaya tahan, komuniti yang menerima dan institusi yang inklusif.

Apabila Teknologi Memperkasa Manusia

Sebagai sebuah universiti teknologi, UMPSA mempunyai kekuatan untuk menghubungkan ilmu, penyelidikan dan inovasi dengan masalah kehidupan sebenar.

Bagi komuniti inklusif, teknologi boleh membantu seseorang belajar dengan lebih mudah, bergerak dengan lebih selamat, berkomunikasi dengan lebih baik, memperoleh maklumat, membangunkan kemahiran dan menjalani kehidupan dengan lebih berdikari.

Melalui pembangunan teknologi dan ekosistem seperti Hab Teknologi dan Ekosistem Inklusif (HATi), UMPSA berusaha menghubungkan kepakaran universiti dengan keperluan sebenar masyarakat.

Beberapa inovasi yang dibangunkan melalui ekosistem ini turut mendapat pengiktirafan di platform inovasi. Namun, anugerah bukan ukuran akhirnya.

Ukuran yang lebih penting ialah sama ada teknologi itu dapat digunakan dan memberi manfaat kepada manusia.

Prinsipnya mudah:

Teknologi bukan matlamat akhir. Manusia ialah matlamatnya.

Teknologi menjadi benar-benar bermakna apabila ia mengurangkan halangan, meningkatkan keupayaan dan membantu seseorang menjalani kehidupan dengan lebih baik.

Inilah semangat Teknologi Untuk Masyarakat yang ingin diperkukuh melalui iNKLUSIF@UMPSA.

Mengapa RM850,000 Ini Penting?

Peruntukan RM850,000 daripada Kementerian Pendidikan Tinggi (KPT) bukan permulaan kepada agenda inklusiviti UMPSA.

Sebaliknya, ia menjadi pemangkin untuk memperkukuh dan memperluaskan usaha yang telah dibangunkan.

Asas telah tersedia melalui pengalaman pembangunan komuniti, teknologi, latihan, sistem sokongan, kemudahan serta jaringan kerjasama. Peruntukan ini memberi peluang untuk kekuatan tersebut disusun dan dimanfaatkan dengan lebih berkesan.

Tumpuannya bukan sekadar menambah bilangan program.

Matlamat yang lebih besar ialah membantu peserta menjadi lebih sihat, berkemahiran, yakin, aktif dan berdikari.

Antara aspek yang boleh diperkukuh termasuk kemahiran kehidupan, kesihatan dan kesejahteraan, sukan dan pembangunan bakat, pembelajaran dan latihan, teknologi bantuan, aksesibiliti, mobiliti serta penyertaan dalam masyarakat.

Bagi peserta yang mempunyai kesediaan dan potensi, pembangunan kemahiran juga boleh membuka laluan kepada aktiviti produktif, keusahawanan dan peluang menjana pendapatan yang bersesuaian.

Pendekatan ini penting kerana bantuan semata-mata tidak semestinya menghasilkan kemandirian.

Sokongan perlu menjadi jambatan kepada pembangunan keupayaan.

Dana bukan matlamat. Pemerkasaan ialah matlamatnya.

Bagaimana Impak Diukur?

Peruntukan awam merupakan satu amanah. Oleh itu, kejayaannya tidak seharusnya dinilai hanya berdasarkan jumlah wang yang dibelanjakan atau bilangan program yang dilaksanakan.

Persoalan yang lebih penting ialah: apakah yang berubah dalam kehidupan peserta?

Adakah mereka memperoleh kemahiran baharu?

Adakah mereka menjadi lebih yakin dan berdikari?

Adakah kesihatan dan kesejahteraan mereka bertambah baik?

Adakah teknologi yang diperkenalkan benar-benar membantu?

Adakah bakat mereka berkembang?

Adakah peluang untuk belajar, bekerja, berniaga, memimpin atau menyertai masyarakat semakin terbuka?

Dan adakah keluarga mempunyai pengetahuan serta sistem sokongan yang lebih baik?

Jawapan kepada persoalan-persoalan inilah yang akan membantu UMPSA melihat keberkesanan sesuatu usaha dan menambah baik pendekatan pada masa hadapan.

Impak yang sebenar ialah perubahan yang membantu seseorang menjalani kehidupan dengan lebih berupaya, bermaruah dan bermakna.

Apakah yang Kekal Selepas Dana Digunakan?

Setiap peruntukan mempunyai tempoh. Tetapi manfaat yang dibina melaluinya seharusnya bertahan lebih lama.

Sebab itu, RM850,000 ini perlu membantu membina bukan sahaja aktiviti, tetapi juga keupayaan manusia, kemahiran, teknologi yang terus digunakan, kemudahan yang bermanfaat, keluarga yang lebih berdaya tahan dan jaringan kerjasama yang terus berfungsi.

Inilah antara asas kepada kelestarian.

Kerajaan, universiti, industri, komuniti, pertubuhan masyarakat, keluarga dan individu OKU mempunyai peranan masing-masing. Apabila semua pihak bekerjasama, tanggungjawab memperkasa masyarakat inklusif tidak bergantung kepada satu organisasi atau satu sumber kewangan sahaja.

Dalam jangka panjang, jaringan dengan industri, agensi, penyelidik, komuniti dan rakan strategik juga boleh membuka ruang kepada sumber, kepakaran, inovasi dan peluang baharu.

Maka, ukuran sebenar peruntukan ini kelak bukan sekadar:

Berapa banyak yang telah dibelanjakan?

Sebaliknya:

Apakah yang kekal selepas dana itu digunakan?

Jika peserta menjadi lebih berkemahiran dan berdikari, keluarga lebih berupaya menyokong, teknologi terus dimanfaatkan, kemudahan terus digunakan dan jaringan terus menghasilkan peluang, dana tersebut telah berkembang daripada sebuah peruntukan kepada pelaburan sosial yang memberi manfaat berpanjangan.

Kemerdekaan yang Membuka Peluang

Usaha ini selari dengan aspirasi UMPSA dan hala tuju pendidikan tinggi negara untuk membangunkan masyarakat yang berilmu, berdaya tahan, inovatif dan inklusif.

Ia juga memperlihatkan bagaimana sebuah universiti boleh memainkan peranan melangkaui pengajaran di bilik kuliah.

Universiti boleh menjadi tempat ilmu diterjemahkan kepada penyelesaian, teknologi dipertemukan dengan kemanusiaan dan masyarakat bersama-sama membina peluang.

Sempena Bulan Kebangsaan, mungkin di sinilah kita menemukan satu lagi makna kemerdekaan.

Kemerdekaan bukan sekadar apabila seseorang diberikan ruang untuk hadir. Kemerdekaan yang bermakna ialah apabila seseorang mempunyai peluang untuk belajar, membuat pilihan, membangunkan keupayaan, menentukan masa depan, berkarya dan menyumbang kepada masyarakat.

Masyarakat yang benar-benar inklusif bukan sekadar menyediakan tempat untuk semua.

Ia memastikan setiap insan mempunyai peluang untuk menjadi sebaik-baik dirinya dan menyumbang dengan sebaik-baik kemampuannya.

Itulah aspirasi iNKLUSIF@UMPSA — mempertemukan teknologi dengan kemanusiaan, menghubungkan universiti dengan komuniti, serta mengubah peluang menjadi keupayaan dan keupayaan menjadi kemandirian.

Teknologi Memperkasa. Ekosistem Mengupaya. Manusia Menjadi Matlamatnya.

Penulis ialah Pengarah Pusat Teknologi dan Ekosistem Inklusif, Jabatan Penyelidikan dan Inovasi dan Pensyarah Kanan, Pusat Sains Kemanusiaan (PSK), Universiti Malaysia Pahang Al-Sultan Abdullah (UMPSA)

Oleh: Dr. Munira Abdul Razak

E-mel: munira@umpsa.edu.my

- 90 views

View PDF